

VILÁGÖSSÉG

KOLOZSVAR,
1947 november 17, hétfő

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM
283. szám

**Szövetkezethez
tömörülnek
a kolozsvári
cipészek
és eszmadlák**

E héten nyílik meg a Magyar Népi Szövetség III. országos nagygyűlése

Hétfőn a temesvári nagygyűlés hetébe lépünk. Az ország minden részéből megindulnak a romániai magyar munkások, földművesek és értelmiségiek demokráta kiküldöttjei a Bánság fővárosába, hogy megtárgyalják ott az ország demokratikus fejlődése és az együttélő népek boldogulása érdekében reánk váró feladatokat.

A Magyar Népi Szövetség III. országos kongresszusára felkészülten vonul fel népünk képviselői. Az ittlől magyarság demokratikus nemzetiségi szervezetének kiküldöttjeit megyei közgyűléseken választották meg azok sorából, akik az elmúlt évben esélyes részt vállaltak sorsunk intézésében. Olyanok mennek Temesvárra, akik a mindennapi életben szereztek tapasztalatokat a dolgozó kisemberek, a tömegek érdekének helyes felismerésére és szolgálatára. Olyanok mennek Temesvárra, akik tudják, hogy a romániai magyarság fejlődésének egyetlen biztos útja a közös harc a román nép oldalán a békéért és az ország építéséért, a közös harc minden összeesküvő szándék, minden gazdasági szabotázs, sovinszta lélekmérgezés, téltenségre kárközlő csodavárás és uszító háborús szándék ellen.

A temesvári napok előtt gondoljuk végig még egyszer, hogy nemzetiségi életünk e döntő nagy szakaszában mi a teendőnk?

Nem lehet becsületes ember, aki nem osztja ama nézetünket, hogy legfőbb feladatunk a mindannyiunk számára legszentebb béke megvédése. Nem akarunk még egyszer az imperialista háborús uszítás eszközeivé válni s ezért határozottan állást foglunk a világhatalomra törekvő amerikai nagytőkészek vezetése alatt felsorakozott népellenes tábor kihívásával szemben. Nem maradhatunk ki a szabadságszerető népek hatalmas táborából. Hitet teszünk a Szovjetunió és a népi demokrácia útjára lépő államok békepolitikája mellett s testvéri közönséget vállalunk az elnyomott gyarmati tömegekkel, az imperialista zsarnokság ellen fegyveresen küzdő népekkel s az egész világ dolgozóival.

Élni, fejlődni akarunk, álmaink és terveink vannak, szeretjük ezt a földet, ahol őseink nyugosznak és gyermekeink nevelkednek, éppen ezért ragaszkodunk az együttélő népek építő együttműködéséhez és mindazon elemek kihívásait követeljük sorainkból, akik nem a béke, hanem a gyűlölködés, a borzalom, a zavarteltetés és háború ügynökei.

A felszabadulás óta eltelt három év alatt napról-napra világosabban tapasztaltuk, hogy a romániai magyarság politikai, gazdasági és kulturális fejlődésének alapja az ország demokráciájának elmélyülése. A fasiszta maradványok és a reakció ellen szabotálásul vívott küzdelem vilte előbbre ebben az országban nemzeti joggyenlőségünk ügyét is és tetta lehetővé termékeny beilleszkedésünket a közös országépítő munkába. A román nép igazi és következetes demokráta tényezővel együtt alapoztuk meg a mi új demokráciát, amely többé nem egyes szűk, elősdi rétegek számára foglalja le és hamisítja meg a demokrácia fogalmát, hanem valóban a nép uralmát biztosítja munkások, dolgozó földművesek és haladó értelmiségiek nemzeti kül-

lönbség nélkül való szoros szövetkezése alapján.

Temesvárott a népi demokrácia mellett teszünk hitet teljes szívünkkel és lelkünkkel, mert ez ad alkalmat számunkra, hogy öntudatos honpolgároként az ország gondjaiból és áldásaiból egyaránt részesedjünk.

Az ország népi parlamentjének munkájában való részvételünkkel az új törvényhozásban is megteremtjük az oszthatatlan együttműködés éltető politikáját. Közös eredményünk az új gazdasági törvények sorozata, a Nemzeti Bank államosítása, a nép élet-színvonalát és a pénz szilárd értékét megalapozó stabilizáció, a szövetkezeti hálózat egységesítése és bővítése, s mindaz az erőyes reform és tisztogatás, amely az új törvények következetes végrehajtására közelítünk minden terén

megkezdte az egészséges változtatásokat.

Az elszigetelődés szűklátókörű és öngyilkos politikája helyett bekapcsolódtunk az ország ügyeinek intézésébe s amilyen mértékben valótaváltjuk a közös célokat, olyan mértékben tesszük otthonosabbá a magunk, családunk, gyermekeink számára is e közös hazát.

A Székelyudvarhelyen lezajlott tavalyi nagygyűlés óta nemzetiségi életünkben is egyre éreztetőbbé vált az ország demokráciájának megszilárdulása. A parlamenti együttműködés megvalósítása után magyar képviselőihez jutottunk a földreformbizottságokban is, rendezést nyert az állampolgársági törvény, sorra felszabadul a CASBI zárlata alól a kisemberek vagyona és amnesztiában részesültek mindazok, akik

katonai ügyeik rendezetlensége miatt szabadságukat veszítették. Számos magyar hadifogoly hazatérését segítettük elő. Elismertettük magyar tanfelügyelőségeinket, vezértitkárságot kaptunk a nemzetnevelésügyi minisztériumban, új magyar ipari szakiskolák és tanonciskolák létesültek. Szövetkezeteink sorvasztó elkülönülési politikájukat felszámolva egyenrangú tényezőivé váltak az országos szövetkezeti hálózatnak. S ahol a legutóbbi időlkig nem sikerült kellő módon biztosítani az arányos részesedést az állami költségvetésből, ott éppen napjaink politikai fejleményei gördítették el az eddigi akadályokat az ország hazatérését szabotáló liberálisok eltávolításával.

Sok eredményre tekinthetünk vissza, jól tudjuk azonban, hogy a sikeres együttműködést az

imperialista reakció román és magyar ügynökei újra meg újra gáncsolják. De azt is tudjuk, hogy közös harcunk a reakció ellen lehetővé teszi demokráciánk további elmélyítését s a reánk váró feladatok megoldását.

Az ország ügyei a mi ügyeink, mint ahogy a nemzetiségi feladatok teljesítése sem csupán reánk vár, hanem a demokratikus Románia kormányzati programja. Meggyőződésünk, hogy demokratikus nemzetiségi szervezetünknek országosan megbeszült fontos szerep jut a népi demokrácia felépítésében, ha minden becsülettel romániai magyar kiveszi részét a harcból és munkából.

Ezért megyünk Temesvárra! Dózsa György kinszenvedéseinek városa új történelmi szerephez kell jusson népünk politikai öntudatának megerősítésében.

Luka László eltávolította a pénzügyminisztériumból a reakciós főtisztviselőket

BUKAREST. — Luka László pénzügyminiszter székfoglaló beszédében — mint megírtuk — *ígéretet tett, hogy személyével újszellem és új rendszer is költözik a pénzügyminisztériumba. A hivatali kötelességüket elhanyagoló, megvesztegethető tisztviselőket eltávolítja. Ezt a bejelentését gyors intézkedés követte. November 15-ével állásukból elbocsátotta, illetve a hivatalos lap szeptember 19-i számában közölt tisztviselői létszámcsokkentésről szóló törvény hatályát kiterjesztette a pénzügyminisztérium kötelekébe tartozó 8 ügyigazgatói vezérigazgatóra, 5 alvezérigazgatóra, ezen kívül elbocsátott 9 pénzügyminiszteri igazgatót, 4 aligazgatót és 5 pénzügyminisztériumi főtisztviselőt.*

Megtisztította a pénzügyi vezérfelügyelők táborát is, amelyből 13 vezérfelügyelőt és alvezérfelügyelőt bocsátott el. Elmozdította állásából a pénzügyorség főfelügyelőjét is.

Nem lesz több adófizetési haladék és kedvezmény a nagyvállalatok részére

A pénzügyminiszter elhatározta azt is, hogy a nagyvállalatoknál radikális módon megszüntet mindenféle adófizetési haladékot és részletfizetési kedvezményt, amellyel a múltban számos visszaélés történt. Olyan nagyvállalatok és nagy cégek élveztek a megvesztegetett pénzügyi tisztviselők jóvoltából adóhaladékot és részletfizetést, amelyek anyagi helyzete és jövedelmezősége ezt nem tette indokolttá, viszont a kisembereknél lefoglalták és elvitték még a munkacszközöket is, ha adójukat késedelmesen fizették.

KIZÁRTÁK TATARESCU PÁRTHIVET A KÉPVISELŐHAZ BIZOTTSÁGAI BÓL

A képviselőház egyeztető bizottsága annak alapján, hogy a képviselőház bizalmatlanságot szavazott Tatarescunak és pártjának, a tatarescunus képviselőket kizárta a képviselőház vezetőségéből és a különböző törvényhozási bizottságokból.

MEGSZÜNTETIK AZ ÜGYVÉDI KAMARÁKAT

Paraschivescu-Balaceanu, az illovi ügyvédi kamara elnöke tegnap átnyújtotta Patrascunui Lucretiu igazságügyminiszternek az ügyvédi testület átszervezésére vonatkozó törvényjavaslat előterjesztését. A javaslat az ügyvédi kamarák megszüntetésére és az ügyvédi kollégium felállítását véli célszerűbbnek. A romániai ügyvédi kamarák jelenlegi tagjai a javaslatban lefektetett feltételek mellett iratkozhatnak be az ügyvédi kollégiumba.

Új törvénytervezet készül az ügyvédi hivatalok gyakorlásának szabályozásáról is. Ebből a javas-

latból teljességgel hiányozni fognak a fasiszta és reakciós jellegű és szellemű rendelkezések és a haladó demokrácia követelményeinek nem megfelelő szövegezésű.

MEGKÖNNYÍTIK A HÁZASSÁGKÖTÉST ÉS AZ ELVÁLÁST

Az igazságszolgáltatás és a bírósági szervezetelek reformjáról szóló törvényjavaslatot néhány napon belül benyújtják a képviselőházba. A törvényjavaslat egyik nagyjelentőségű újítása, hogy a bünygyi tanácsba népbírakat is bevonják.

Az új törvényjavaslat visszaáll-

ítja az esküdtsek intézményét. Az esküdtsek összetételében a széles népi tömegek kapnak képviselőket. Az esküdtsek visszaállításával kapcsolatban bevezetik a népvédők rendszert is. Az esküdtsek előtt népvédő bármely állampolgár lehet, aki polgári és politikai jogainak csorbíthatatlan birtokosa.

A házasságkötés és az elválás alkiságait leegyszerűsítik és számos olyan előírást megszüntetnek, melyek eddig késleltették hátráltatták a házasságkötést, vagy az elválást.

A reform egyik fontos újítása az is, hogy bünygyekben megszünteti

a fellebbezési jogot és meggyorsítja a peres eljárás lefolytatását.

AZ ORSZÁGOS SZAKSZERVEZETI TANÁCS ZÁRÓÜLÉSE

BUKAREST. — Az Országos Szakszervezeti Tanács kongresszusának záróülésén Amáro Rossi a földalati spanyol szakszervezet nevében szólalt fel.

Georghe Apostol, az OSZT elnöke válaszában közölte, hogy azt az egymilliárd lejt amelyet a romániai munkásság a legsúlyosabb infláció idején gyűjtött és amely nem jutott el a spanyol néphez, devizákra változtatják át és Amáro Rossi személyesen viheti el a spanyol szabadságharcosoknak.

Anghelitu Emilian a gazdasági kérdésekről tartott részletes beszámolót, majd miután felolvasták a szovjet szakszervezetek üdvözítő táviratát és a kongresszusnak arra adott választát, a társadalombiztosítás átszervezéséről szóló javaslatot és az OSZT új alapszabálytervezetét szavazták meg.

Georghe Apostol záróbeszédében bejelentette az Egységes Munkáspárt alapokmányának megszövegezését, amit a kongresszus hatalmas tapsal és éljenzessel vett tudomásul.

Az olasz demokráta tömegek harcbaszállnak az újfasiszta kihívásokkal

Olaszországban egyre forróbbá válik a helyzet. A sorozatos kihívásokat és merényleteket elköveto neofasiszta terroristák magatartása a végőlkig felbőszítette a tömegeket. A dolgozók óriási méretű tömeggyűléseket tartanak szerte Olaszországban. Rómában a tömeg szétrombolta a jobboldali szervezet székházát. A fasisztákat védelmező rendőrök szétkergették. Országsszerte egyre erősödik a sztrájkmozgalom.

Nápolyban az összes ellenzéki, demo-

krata pártok részvételével megalakult az antifasiszta szövetség.

De Gasperi kormánya ezalatt, ahelyett, hogy megfékezne a fasiszta kihívásokat, fegyveres akciót készít elő az antifasiszták ellen. Hír szerint a kormány ostromállapotot készül kihirdetni.

Az Olasz Kommunista Párt külványa az összes fasiszta szervezetek feloszlatását, az uszító lapok betiltatását és a közlésszájellenes tevékenységet folytató személyek letartóztatását követeli. A

külvány megállapítja, hogy a kormány megkísérli az eseményekért való felelősséget a munkáséig vállára tolni, valójában azonban a kereszténydemokráta kormányzat segíti elő az újfasiszta mozgalom tevékenységét.

A bukaresti rádió közli Palmiro Togliattinak, az Olasz Kommunista Párt főtitkárának újábrók elüt tett ama kijelentést, hogy Olaszországban lehetőségek a demokratikus forradalom.

Kik lesznek a Bukarestbe érkező magyar kormányküldöttség tagjai?

BUDAPEST. — Amak a magyar kormányküldöttségnek, amely november hónapban Bukarestbe érkezik, hogy vizsgonozza a román küldöttség buda-

pesti látogatását, tagjai a következők lesznek: Dinnyés Lajos miniszterelnök, Molnár László dr. külügyminiszter, Ortutay Gyula közoktatásiügyi és Ricsi

László dr. igazságügyminiszter. Közvetlenül lesz a magyar kormányküldöttség tagjaként Földes István, volt belügyminiszter, országgyűlési képviselő.

1848 százéves emlékezete a Bolyai Egyetem idei tanrendjén

Kidolgozott munkaterv a gyógyszerészképzésre

Hová iratkozzanak be mezőgazdászaink?

KOLOZSVÁR. — A két kolozsvári egyetem, a román és a magyar, ma együttes ünnepélyen nyitja meg új tanévét. Ez az ünnep, amely egyaránt örömmel köszöntött eseménye a demokratikus ország egyetemes művelődésének s ebben sajátos művelődésünknek, jeles alkalom arra is, hogy — noha csak tállózza — átlapozzuk a Bolyai Tudományegyetem erre az évre szóló munkatervét.

Nyilván nem vállalkozhatunk arra, hogy mérlegelve értékeljük a Bolyai Tudományegyetem kiváló tudósegüftésének a tervekbeli első rátekintésre is kitünő munkavállalását. Ez hivatottabbak feladata. A csak felsorolásai is kötetnyi munkaterv módszeres ismertetése túlnövi kereteinket. Mindössze rövid utazásra kelhünk e cikkkel a tudomány nagy és gazdag birodalmába, hogy az érdeklődő utazó figyelmével elnéz-
jünk tájait egyik-másikán.

A BÜLCÉSZET-, NYELV- ÉS TÖRTÉNETTUDOMÁ- NYI KAR

keretében a kitünő társadalomtudós, Gaál Gábor a következő előadásokra készül:

Bevezetés a filozófiába. A görög bölselet. Gyakorlatok a dialektika története köréből. A társadalom. Közgazdaságtan. Gyakorlatok a 48—49-es forradalom eszmei előtörténetéből.

A Nyelvészet és az Irodalom előadói Szabó T. Attila, Szabó Dezsőné Kispál Magdolna, Jancsó Elemér, Jacquier Henri, Molter Károly, Nagy Jenő, Módi Mihály s az egyetem tanári testületéből megnevezett Szabó László.

Jancsó Elemér a modern magyar irodalomról és a régi magyar irodalom társadalom- és művészetelméletéről értekezik a tanév folyamán. Az új munkahelyén is szívesen üdvözölt Szabó László tervezett előadásainak érdeklődést keltő címe: Az új népiesség problémái s a Romantizmus és realizmus. A jeles író ezenkívül szeminaryumi stílus-
előemző gyakorlatokat is irányít.

A Történelem Néprajz cím alatt Bíró Vencel, Jakó Zsigmond, Balanyi György, László Gyula, Entz Géza, Gunda Béla előadók nevével olvassuk.

Bíró Vencel értekezésének a címe: Az 1848-as átalakulás előzményei Erdélyben és a román fejlődésegekben. 1848-ról európai távlatokban Balanyi György ad elő. László Gyula előadásai között szerepel a rokonnépek ősrégészete. Entz Géza folytatja Erdélyi újkori művészetéről szóló értekezését. Előadásai között két érdekes cím: Technika a művészetben és A közösség szerepe a művészetben. Jakó Zsigmond a magyar reformkorról értekezik. Gunda Béla munkatervében szerepel egyebek között Ázsia néprajzának, továbbá az orosz néprajzi törekvéseknek az ismertetése.

A MATEMATIKA ÉS TÖRTÉNETTUDOMÁNYI KAR

előadói között Barbély Samu, Piek György, Vesceán Teofil, Fényes

Imre Dezső Lóránt, Imre Lajos, Soós Ilona, Vargha László, Balogh Ernő, Török Zoltán, Tulogdy János, Csik Lajos, Péterfi István és Kol Erzsébet nevét olvassuk.

Az új eredményként megszervezett gyógyszerészképzés egy részét szintén ez a kar vállalta magára. Vonatkozó anyaga az általános kémia, szervetlen kémia, szervetlen analitikai kémia, gyógyszerészeti növénytan, kísérleti fizika, általános matematika, szervetlen és analitikai gyógyszerészeti kémia, szerves kémia, gyógyszerészeti növénytan és fizikai kémia. A gyógyszerészi továbbképzés a Marosvásárhelyen működő orvoskar munkakörében történik.

A JOG- ÉS KÖZGAZDASÁG- TUDOMÁNYI KAR

jogtudományi osztályának az előadói: Gaál Gábor, Ince Miklós, Cseke Vilmos, Kislégyi Nagy Dénes, Buza László, Kiss Géza, Kelemen Béla, Asztalos Sándor, Demeter János, Kohn Hillel, Pásztai Géza, Wenetsek József, László Endre és Sövényházy Ferenc.

A szigorúan vett jogász tárgykör keretén túlmenően is különösebb érdeklődést ébresztő címek a munkatervben: A munkásszorgalom története (Ince Miklós), A diplomácia története (Demeter János).

Varga Katalin szellemét idéző röpiratot adott ki a Magyar Népi Szövetség nőbizottsága a temesvári kongresszus alkalmából

KOLOZSVÁR. — A Magyar Népi Szövetség központi nőbizottsága örömdetesen egyre izmosodó mozgalmat indított a Varga Katalinról elnevezett népi leánykollégium érdekében, amelyet az 1848-as szabadságharc századik évfordulójának a marasztaló emlékeként kíván megvalósítani. A mozgalomról és az iránta megnyilvánuló rokonszenvező érdeklődésről már többször beszámoltunk. A vele foglalkozásnak ezuttal a központi nőbizottság által a temesvári nagygyűlés alkalmával kiadott röpirat ad alkalmoszerűséget. A kis ízet Varga Katalin szellemét idézi. Bevezetésé-

ben olvassuk a következő mondatokat: „A szabadság jegyében nyújtunk ma kezét — száz év távlatán át — Varga Katalinnak. Ő követte az utat számunkra, az ő küzdelme és áldozata lendít bennünk mai munkánkra. Emlékét a feledés lepte be. Tetteit elhallgatták, letagadták, nevét csak suttogva emlegették pártotok és bányászok, alakja mint ködkép lebegett az Erdélyi Érc-hegység felett. De az elnyomottak szívéből nem lehetett kioltani emléket. Őrizték és ápolták, hogy továbbhassák. Remélték, hogy eljön a nap, amikor Varga Katalinnak a nép szol-

gáltat igazságát.“
Ez az idő elérkezett. A Magyar Népi Szövetség harmadik nagygyűlésére készülő magyar asszonyok Varga Katalin szellemének hódolva, az általa kezdett uton haladnak. Ezt hirdeti az a falragasz is, amelyet a központi nőbizottság ugyancsak most adott ki s felírta: „Az igazság mellett örömmel harcolok“. Az ő nevét írják az 1948. évi századik évforduló ünnepi ajándékul szánt népi leánykollégium homlokzatára, hogy maradvánosan hirdesse a néppel s népért való munka dicséretét s megbecsülését.

Hallgatásra ajánlott tárgy Gálffy Mózes magyar nyelv- és stílus-

ismerete, valamint Bajnok József gyvorsirási előadása. Ez utóbbi tanárjelölteknek kötelező.

ismerete, valamint Bajnok József gyvorsirási előadása. Ez utóbbi tanárjelölteknek kötelező.

A MAROSVÁSÁRHELYEN MŰKÖDŐ ORVOSTUDO- MÁNYI KAR

sokoldalú munkatervében a romániai magyar orvosképzés alaposágának komoly biztosítékát érezzük. Érdeklődéssel figyeltünk fel a munkatervnek arra a kiegészítésére, amely az orvostanhallgatók figyelmébe ajánlja a kar által erre külön felkért Molter Károly új irodalomszemléletről szóló elő-

adását.

E RÖVID JEGYZET IS elárul annyit, hogy a Bolyai Tudományegyetem, amely az ország demokráciájának súlyos értékű eredményeként a romániai magyar művelődés és tudomány becsült és szeretett csúcspontjává, komoly felkészültséggel, gondossággal és hivatástudattal végzi felelősségteljes feladatát.

Munkájában — az idézett néhány cím tanúsága szerint is — a szakképzés mellett, öntudatosan vállalta a tudományos értékű demokratikus nevelést.

Szeretettel figyeljük működését és szeretettel üdvözöljük a mai tanévnyitó ünnepén.

h. j.

„A szomszédos népek zenéje“

A Collegium Musicum első kamarazeneestélye

KOLOZSVÁR. — A Magyar Zeneművészeti Főiskola dísztermében tartotta meg csütörtökön este az ujonnan alakult Collegium Musicum román szerzők műveiből összeállított műsorát. „Szomszédos népek zenéje“ a címe annak a hangversenyszorozatnak, melynek keretében meg akarják ismertetni városunk közönségét a mai román, magyar, orosz, lengyel, cseh, jugoszláv, bolgár és görög műzenével.

Magyar és román muzikusaink nemesen versengtek azon, hogy a román zeneszerzés válogatott alkotásait értelmesen és szépen mutassák be a nagy számmal összegyűlt hallgatóságunk.

A megszólaltatott román zeneszerzők általánosságban azt mutatják, hogy egyrészt a hazai népi zene felhasználásával akar műzenét teremteni, másik részük a zene nemzetközi nyelvén énekel. Közös azonban mindegyiknél az összehangosítottkészség párizsi, a Schola Cantorum, de különösen annak nagy mestere, d'Indy által tanított impresszionista modora, valamint ennek az iskolának nyugtalan, szabad ritmuselképzelése.

Az öncélú nemzeti éneklésmód képviselői közül hallottuk Paul Constantinescunak hegedű-szonátináját, melyet Zsurka Péter és Boér Magda szépen előkísítették s így annak nehézségeivel könnyen meg tudtak birkózni. Különösen a lassu és zárófeleket szólaltatták meg meggyőzően. A szerencsés mű szerzője ért ahhoz, hogy a román népi elemet beágyazza a zeneszerzőkészség eddigi eredményeibe. A Szabó Géza által gondosan s pontosan eljátszott Andricu Mihály — zongoraszonátinában viszont a nemzeti elemek feloldása a nyugati technikába kevésbé mondható szelencsésnek, mert a népi tematika élete erősen kiugrik a feldolgozás sápadtszínű impresszionista szonát és ritmusköntéséből.

A nemzetközi nyelvre támaszkodó szerzők közül Enacovici George vonósnegyesét játszták Dragoi—Comes—Frandes és M. Iarosevici. A munka szívszerű programmuzika, amit az egyes felek címe is jelez. Legkevesebb ötletet árul el és a szalonmuzika vizein evez a harmadik tétel (Une fête venetienne) legerősebb, természetesen ritmikájával és változatos romantikus dallamvonalával az utolsó rész (Les saltimbanques). A nyitó tétel második melléktemája visszanyúl Schumann dallamformálásáig. Az egész vonósnegyes Enacovici mesterének Vincént d'Indynek színeit tükrözi csaknem iskolásan. A mű előadása a vezetőhegedűs nyugtalansága és határozatlansága miatt nem határozottan meggyőzően.

Enescunak Debussy színeiben tündöklő zongoraszonátája (op. 24/3) nagyműveltségű és tudású muzikus munkája, aki hallatlanul küzd a kifejezés tisztaságával, szabatoságával és a forma megmunkálásával. Ecaterina Fotino-Negru asszony nemcsak, hogy lelkiismeretesen feldolgozta, de színes billentésével közelebb vitte a közönséghez ezt a színpaltokra épített, előkelő hangon szóló, elvont szonátát.

Legtöbb eredetét Mihail Jora mondott négy tenordálval, melyeket igen izlésesen énekel Liviu Halip.

A hangverseny előtt a Collegium Musicum elnöke, Ana Voileanu-Nicoara közvetlenül és okosan, minden nagyképiségtől mentesen ismertette az új egyesület célkitűzéseit. Magyar és román nyelven elmondotta, hogy városunk muzikusai fajra és vallásra való tekintet nélkül szövetkeztek arra, hogy a jó kamarazenei meg-szerettesék közönségünkkel. A zene nyelvén való találkozás fontos ajtó a nemzetiségek megbékéléséhez. A zenevilág nem ismer mást, csak jó vagy rossz muzsikát és ezen a ponton minden muzikusnak a közös cél érdekében találkozni kell. A rokonszenves elnöknőt egyforma hittel tapsolta a természet megtöltő közönség.

LAKATOS ISTVÁN IMRE

Cigányszerelem

Bemutató előadás az Allami Magyar Színházban

Pénteken este szép sikerrel újította fel az Allami Magyar Színház Lehar „Cigányszerelem“ című nagyoperettjét, látványosság és tánckedvelő közönségünk idejét, de kedves muzsikájú darabját.

A zsufolt ház tenyérpirosító vastapsai lelkes hálával adóztak a kétségtelenül nagy gondnal, sok ötlettel és fáradsággal munkával előkészített előadásnak, amit elsősorban Csóka Józsefnek köszönhetünk. Az operett egyes jelenetei időszívesítésre csabították a rendezőt. Píckét furcsának találtuk ugyan a román-magyar barátság, nyakatekert horának és magyar matoumu balett-féleségnek ilyetén való színpadravitelt, de vég-céreményben a gondolat nem egészségtelen. Hogy nem épp azt váltotta ki

belőlünk, amit kellett volna, annak gyökér-oka az operett témájában keresendő.

Egyébként az együttes megtett minden tőle telhető. A főszerepet játszó Sallay Margit az eddignél többre merészkedett és nem sikertelenül. Tisztacsengésű, kellemes hanganyagának magasabb változataival is meggyőzött arról, hogy az eddig nyújtottaknál többet is várhatunk tőle. Játékbeli jogyartékoságait ezuttal már kevesebb észleltük.

Szentey Ferenc vadórvü Józsika cigánya lendületes, szép alakítás volt. Lehetett volna pátoszosabb is. Sugár Jenő Dragutin szerepében szolgált humorral. Különböző olyan szerepet kapott a darabban, amely többé-kevésbé megóvta a nála gyakran visszafeléülő virgonckodástól. Krémer Mancsi ezuttal minden tetszést megnyerő, dekoratív jelen-ség volt. Ditrói P. Béla biztosmozgású, sülytalan játékkal járult a sikerhez. Különösen sok tapsot kapott a kitünő humorérzéki Szendrey Mihály is. De szép teljesítményt nyújtottak az együttes többi tagjai is: Hegyi Lili, Ráthelyi Ödön,

Kapusi László, Bereczky Magda, Cseőregh Jenő, Ménesy Erzsébet, Faluvégi Lajos, Papp József, Bende László, Balázs Ferenc, Kozma Gyula és a többiek.

A kissé zsufolt és nem eléggé összeálló balett betanítója Csermínszky Kurt. A ragyogó díszletek Szakács György tehetőségének újabb bizonyítékai. A zenekar Osóth Richárd karmesteri tehetőségét dicséri.

(s. a.)

A ZENEMŰVÉSZETI FŐISKOLA dísztermében november 18-án, kedden este 8 órakor M. Lévy Ilonka énekel. Zongorán és orgonán kísér Szabó Géza. Bevezető előadást tart Sigmund Lajos.

Figyelem!

LÁSZLÓ IRMA táncnő vezetőjevel
újából megnyitja a „Royal“ mozgó teletli

tánciskola

Minden vasárnap és ünnepnapokon
délután 4 órától este 11 óráig

táncgyakorló ösztánc

Gyorsan és alaposan tanulhat táncolni
kedden és csütörtökön 7—9-ig.

Figyelem!

Bélyeggyűjteményt

vásárol magas áron

amatőr bélyeggyűjtő

Horea-ut 94, II. em.

délután 10—1-ig,
délután 3—8-ig.

Kalápacsmalmokat,

kukorica hengerekéket, olaj-
malmi gépeket, 55 HP nyers-
olajmotort azonnal szállítunk.
Törött motortegyeket és
fejeket gyorsan és garanciá-
val javítunk.

Golyós-csapágyakat

minden méretben adunk és
veszünk.

Industria Masini

Timișoara, Cogălniceanu 8.
Telefon 56—97

Mit akar és hogy dolgozik Európában az amerikai imperializmus?

Nyugaton gyarmatosítanak – Keleten politikai cselszövés-sel kísérleteznek a Wall Street urai

A béke táborában küzdünk az amerikai imperializmus vezetői világuralomra törő, új háborút előkészítő reakcióval szemben.

Igy határozza meg a Romániai Magyar Népi Szövetség központi végrehajtóbizottságának kiáltványa a romániai magyarság magatartását és állásfoglalását világpolitikai viszonylatban.

Hogy miért életérdekünk szembeállni az imperialista támadó szándékkal, ezt csak akkor láthatjuk tisztán, ha megvizsgáljuk az amerikai imperializmus céljait és módszereit. Hogy vizsgálódásaink körét ne terjesszük ki túlságosan, szorítkozunk ezáltal kizárólag Európára, amely ma az imperialista, antidemokratikus és a békét védelmező, demokratikus imperialista-ellenes tábor egyik legfőbb küzdőtere.

Az amerikai imperializmus világuralmi törekvéseinek európai megnyilvánulásait kitűnően világítja meg William Z. Forster-nek az Amerikai Kommunista Párt elnökeinek nemrégben megjelent könyve, a „The New Europe” (Az új Európa). Ez a könyv a Wall Street terveit így foglalja össze: „Az amerikai imperializmus alá akarja ásní a brit, francia és holland gyarmatbirodalmak alapjait s rá akarja tenni kezét ezek gazdasági erőforrásaira.”

ANGLIA KISZORUL A VILÁGPIACRÓL

Forster arra hivatkozik, hogy a Wall Street alig két esztendő alatt kiszorította Angliát a világpiacok on elfoglalt hagyományos állásaiból. Alig oszlott két domíniumra India, máris hatalmas erővel tört be az amerikai tőke. Kínában, Japánban pedig az amerikai tőke valósággal megsemmisítette az angol. A közelkeleten is kapitulált az angol imperializmus. Az amerikaiak valóságban szét akarják szítani az angol világbirodalom amennyi sem valami erős tartógerincű s az amerikai imperialisták egyik főkövetelése a brit birodalmi védővámok eltörlése, ami egyik napról a másikra a Wall Street uralmát hozná meg a brit birodalom egész területén.

Hollandia és Franciaország gyarmati birodalmának helyzete még sokkal bizonytalanabb. Indonéziában és Vietnámban folyhatnak váltakozó szerencsével a harcok, de annyi már most bizonyos, hogy a régi gyarmati kizsákmányoló rendszert semmiképpen sem lehet visszaállítani. E gyarmatbirodalmak uralmának fennmaradása nagymértékben függ az amerikai imperialisták támogatásától, akik csak abban az esetben hajlandók segíteni, ha nekik is jut egy jó nagy darab a koncból.

A FÖLDKÖZI-TENGER ÉS AZ ATLANTI OCEÁN

Forster a továbbiakban megállapítja, hogy az amerikai imperializmus egyik fontos céljának tekintik amerikai befolygerré változtatni a Földközi Tengeret. Ezt a célt szolgálja az USA görögországi politikája, ahol az amerikai zsoldban álló angol s az ezeket rövidesen felváltó amerikai csapatok szorongató erejével tartják fenn egy ellenes rendszer uralmát, amely az angolok és csapatok kivonulása után 24 óra belül megdőlné.

Teljes ellenőrzést kívánnak az amerikai imperialista körök az Atlanti Óceán fölött is.

Forster megállapítja, hogy a nyugateurópai államok tervezett vámuniója nem más, mint a támadó terv egyik pontja, azaz a Szovjetunió ellen irányuló reakciós állami tömb megteremtésének kísérlete.

Programjukba beletartozik támogatást nyújtani valamennyi fasiszta és reakciós államnak, Mi-

denkelőtt Spanyolországnak, Törökországnak, továbbá Portugáliának és Ausztriának.

Ime az imperializmusnak, a Wall Street urainak önző programja, „Európa ujjaépítésének” amiről olyan szívárványosan szép szavakat szokott mondani Marshall külügyminiszter.

KELETEURÓPA BÉKEFRONTJA ELLENÁLL

Ezek azok a vágyak és álmok, amik érdekében szívesen indítana háborút a Wall Street — ha futná az erejéből. De nem futja, mert a békeszerelő népek, élükön a Szovjetunióval, erős arcvonalat alkotnak, teleplezik a háborus kalandorokat s küzdelemre egyesítik a világ demokratikus tömegeit a békefrontokkal szemben.

Amerika diktál — Anglia fizet

Anglia a háború után 3750 millió dollár kölcsönt kapott a Wall Street-től. Ennek vásárlóértékét azonban az árak gyors emelkedésével közel negyven százalékkal csökkentették. Az angolok gépeket akartak vásárolni teljesen elavult gyáriparuk korszerűsítésére, hogy ezzel teremtsenek alapokat a brit imperializmus új felemelkedésére. Az amerikai nagyiparnak azonban nem kellett konkurrencia. Mindössze a kölcsön öt százalékára vehettek gépet. A kölcsön a legborúlátóbb elképzeléseknél is hamarabb fogyott el, közben elolvadt Anglia dollártartaléka is.

Közben az angol gazdasági válság — éppen az amerikai imperia-

Feltettük a kérdést, melyek az amerikai imperializmus tervei és céljai Európában s megadtuk a választ, Forster felsorolásával.

Most lássuk, milyenek az eszközei és módszerei?

Ezek igen különfélék. Egészen másként, más alakban nyilvánul meg a békefront imperialisták hatása azokon a területeken, amelyek nyíltan gyakorolhatják befolyásukat és egészen másként a délkeleteurópai tájakon, ahol a népi demokráciák erőlyesen visszatartottak minden amerikai gazdasági és politikai beavatkozási kísérletet, tudván, hogy ez függetlenségük feloldozását és gazdasági rabszolgaságukat vonná maga után.

A nyugateurópai térségben, ebbe belefoglalva Angliát is, egyre

erősebben és nyíltabban folyik az amerikai gyarmatosító politika. Keleteurópában, ahol ennek a lehetősége ki van zárva, politikai cselszövésekkel kísérleteznek a Wall Street ügynökei.

Anglia valamikor vetélytársa volt az amerikai imperializmusnak. A háború alatt azonban az amerikai nagyiparnak lehetősége nyílt teljes kapacitásának kihasználására, a tőkeközpontosulás hihetetlen mértékben meggyorsult s a haszon óriási mértékben növekedett (az amerikai tőke 53 milliárd dollártisza hasznat vágott zsebre a háború éveiben).

Ezalatt Anglia gazdaságilag erősen legyöngült s ma már nem a világuralom közös gyakorlásáról, hanem az amerikai trösztök kizárólagos uralmáról van szó.

lismus előtörése folytán — egyre jobban elmélyül. Az ipari ujjaépítésről szó sincsen már, államosításról — amit pedig programjában ígért a munkáskormány — még kevésbé. Ezzel szemben egyre növekszik az infláció s válik mind nehezebbé az élet a dolgozók számára.

Az Angol Kommunista Párt vezetői számtalanszor mutattak rá arra, hogy a szoros gazdasági kapcsolatok kiépítése a Szovjetunióval és a keleteurópai államokkal való áruveszély megoldása az angol nehézségeit. Ez azonban mégsem történik meg, mert mint Palme Dutt, a kitűnő angol köz-

gazdasági író megállapítja: „Az angol kormány tagjai a végsőkig foglyai makacs megszáltságuknak, mely egész háború utáni nemzetközi politikájukra rányomta a bélyegét. Szerintük a Wall Street rideg pénzköleszöngői a munkáskormány természetes barátai és szövetségesei, míg a Szovjetunió dolgozóinak kormánya elsőszámú ellenségük.”

A Wall Street az angol kormány eme vak beállítottságát tudatosan használja fel, hogy az angol kormánynak nemcsak a kül-, hanem a belpolitikáját is a dolgozók érdekeivel ellentétes irányban befolyásolja.

Nyomoruság az amerikai térnyerés nyomában

Franciaországban, amelynek gazdasági alapjai Angliánál jóval gyengébbek, az amerikai beavatkozás már jóval közvetlenebb. Mind a francia anyaországban, mind pedig a gyarmatokon is sorra alakulnak a francia cégérű amerikai érdekeltségek, amelyek ma már kezükben tartják jóformán egész Franciaország gazdasági irányítását. Az eddig kapott 250 millió dollár és újabban megígért „gyorssegély” teljes gazdasági és politikai függőségbe taszította Franciaországot, amelynek élen a dolgozók érdekeivel ellentétes irányban dolgozó ál-szociálista Ramadier egyre drágább és egyre tengerentúli nagytőkés körök érdekeinek.

Németországot és Olaszországot, a legyőzött ellenfelet, nyíltan gyarmatosítja az amerikai nagytőke.

A Wall Street célja a német nagyipar szívét jelentő Ruhr-vidéket az amerikai trösztök európai főkövetelésekévé tenni. Ennek érdekében kiszorították innen az angolokat, akik államosítani akarták természetesen nem úgy, hogy a német nép, hanem hogy a londoni City bankjai használják a hasznat. Ez az „államosítás” azonban nem tért szét az amerikai bankároknak s mivel az angolok nem bírták a megállapított költségek fedezését, kénytelenek voltak engedni s mi a német iparhárok kormányozták, mint a Wall Street helytartói, a német iparvidéket.

A Marshall-tervben Németországnak juttatandó kölcsön célja is ennek a háborus nagyiparnak az ujjaépítése. Az olasz német munkárázó felhasználásával akarnak az amerikaiak termelni s aztán az áru dollárért eladni a többi európai országoknak, „amerikai segély” címen.

Olaszországot teljesen megszállották az amerikai nagytalálók. A Standard Oil, a Dupont-Nemzet, a General Electric, a Gene-

Hogy milyen függőségbe került Franciaország, arra idézzük a népi köztársasági mozgalom egyik Amerika-ellenességgel igazán nem vádolható vezetőjének, Maurice Schumannnak megállapítását, aki így jellemezte a helyzetet: „Már nincs többé belpolitika. Franciaország egyetlen problémája megoldásának kulcsát sem tartja többé kezében, még a mindennapi kenyérét sem...”

S ezzel a mindennapi kenyérrel nagy baj van. Mert hála az amerikai imperializmus kiszolgáló kormányköröknek, ez a mindennapi kenyér egyre drágább és egyre kisebb lesz. Ugyanakkor az amerikai trösztök tervszerűen akadályozzák meg az államot.

Nyílt gyarmatosítás Németországban

ral Motors és Ford valósággal elnyelte az olasz ipart. Hü szövegeseik ebben az olasz nagyiparosok, akik annakidején uralomra segítették a fasisztust s most az amerikai nagytőkére támaszkodva akadályozzák meg az államot.

Ez ellen a törekvés ellen élesen harcol az olasz munkásság, amely erejét egységesítve nem hajlandó tovább hárni az embertelenül alacsony munkabéreket. A sorozatos sztrájkok, a munkásmozgalom egyre növekvő ereje mind erre mutat.

Az imperialistákra nézve mind féllelmetesebbé váló olasz munkásmozgalom megútrószerű irányuló kísérlet a fasiszta szervezetek tervszerű elszigetelése és hátorítása. Ezek ma már annyira felháborították, hogy sorozatos merénylésekkel igyekeznek megfélemlíteni az öntudatos demokratákat. A szervezet olasz dolgozó tömegek azonban keményen szembeállnak minden kihívással.

Közben az árak Olaszországban is egyre emelkednek s a dolgozóéletszinvonala mind jobban esik. Hasonlóképpen lehetne felírni a helyzetet mindazokban az európai országokban, ahol az amerikai imperializmus gazdasági befo-

lyozzák a francia ipar szénrel és egyéb nyersanyaggal való ellátását, nehogy a franciák versenytársá válhassanak.

Mialatt Ramadierék készséggel kiszolgálják a Wall Street-et, közben az már neveli magának De Gaulle-t, aki új-fasiszta mozgalmaival jóval megbízhatóbbnak ígérkezik az amerikai nagytőkés számára.

Ma az állandó válságok és feszültségek közepette elő-Franciaországban a dolgozók állandó sztrájkjai, a demokratikus és reakciós erők állandó összecsapásai, a fokozódó nyomoruság jelzik, hová vezet, ha valahol az amerikai imperializmus megveti lábát.

lyozzák a francia ipar szénrel és egyéb nyersanyaggal való ellátását, nehogy a franciák versenytársá válhassanak.

Mialatt Ramadierék készséggel kiszolgálják a Wall Street-et, közben az már neveli magának De Gaulle-t, aki új-fasiszta mozgalmaival jóval megbízhatóbbnak ígérkezik az amerikai nagytőkés számára.

Ma az állandó válságok és feszültségek közepette elő-Franciaországban a dolgozók állandó sztrájkjai, a demokratikus és reakciós erők állandó összecsapásai, a fokozódó nyomoruság jelzik, hová vezet, ha valahol az amerikai imperializmus megveti lábát.

lyásra tett szert, ami egyúttal politikai befolyásának növekedését is jelenti. A cikk elején idézett Forster-könyv megállapításaira gondolva, leszegezhetjük, hogy a reakció erői tervszerűen mindent a nagytőkésnek és nagybirtokosokat támogatják, akadályozzák a földreformot, az államosításokat, a munkásságszervezeti mozgalom megfőrtésére törekszenek.

De a helyzet a keleteurópai térségben, ahová az amerikai monopóliumok nem tudnak behatolni?

KEMEK, HAZAARULOK

Már megállapítottuk, hogy itt politikai cselszövésekkel kísérleteznek a Wall Street megbízottai.

Lengyelországban, Csehszlovákiában, Magyarországon, Romániában, Jugoszláviában és Bulgáriában egyaránt megtalálták a maguk szövetségeseit, akik hajlandók voltak saját népek érdekeit elárulni, idegen zsoldokba állni. Kémhálózatok épültek ki, megindult a földalatti mozgalom szervezése, dolgozókat a suttogó rémhírtérjesztés, az új keleteurópai demokráciának azonban mindenütt meg volt az

ereje, hogy a népre támaszkodva, megsemmisítse ezeket a reakciós fertőző góccokat és keresztülhúzza az imperialista körök számításait.

Lengyelországban az imperialisták ügynöke Mikolajczyk és kiiktak je volt. A felszabadult lengyel nép azonban nem ugrott be nekik és végülis, érezvén teljes talajtalanságukat, kénytelenek voltak megszökni, visszatérve megbízóikhoz.

Csehszlovákiában szlovák területeiről kiinduló összeesküvést leplezték le nemrégiben. Irányító a szökött volt fasiszta miniszter Durcsánszky volt, akét távollétében mint háborus bűnöst halálra ítélték. Itt is kémhálózat épült ki s a cél a hitleri szlovák árnyék-állam feltámasztása volt a nyugati reakció erőinek támogatásával.

NAGY FERENC, SULYOK, PFEIFFER

Magyarországon az imperialistáknak sikerült eszközül megszerezni a Kisgazdapárt jónéhány vezetőjét, köztük magát Nagy Ferenc miniszterelnököt is, aki a magyar nép jövőjére halálosan veszélyes játékot üzött. A megszálló szovjet hatóságok által kiszolgáltatott adatok alapján a magyar államvédelmi rendőrség felgöngyöltette az egész összeesküvést. A vezetők egyrésze, köztük maga Nagy Ferenc is, Amerikába szökött s ott most egy reakciós keleteurópai parasztszövetség cégére alatt rágalmozgatók a délkeleteurópai új demokráciákat és a Szovjetuniót.

Szerepüket, azaz az amerikai imperializmus kiszolgálását a Sulyok-párt, majd a vezér szökése és a párt felbomlása után a Pfeiffer-párt vette át. Azóta Pfeiffer is megszökött, pártja bomlóban van.

Nálunk a volt nemzetiparasztpárti vezetők perének tárgyalásán derült ki, hogy a magát nemzetinek nevező manista párt, amely állandóan hazafiságával kérkedett, egyebet sem tett, mint Románia érdekei ellen dolgozott, a romániai szűkölködők éheztetésére buzdított, gazdasági anarchiát idézett elő, szított az itteió nemzetiségek ellen, adatokat szolgáltatott ki idegen hatalmaknak. A romániai demokrácia ébersége és ereje azonban megakadályozta terveik keresztelvitelét s egyúttal leleplezte az egész nép előtt a reakció igaz arculatát.

Jugoszlávia és Bulgária már régén végzett a maga árulóival. Dráza Mihajlovics tábornok, aki annakidején a fasisztákkal és hitleristákkal összejárta, hátbatámadta Tito hősiessé küzdő pártján-hadseregét, éppen úgy elvette méltó büntetését, mint Bulgáriában Petkov, az idegen érdekek szolgálatában álló ügynök.

Ezeknek a népellenes mozgalmaknak a felszámolásával szembe-vált Keleteurópában az idegen imperializmus minden reménysege.

MIT KELL TENNÜNK A BÉKE ÉRDEKÉBEN

Délkeleteurópa népi a béke arcába tüntető kivédtek és minden is kivédtek az imperializmus minden támadását. Tudják, hogy a háború törő imperializmus főcéljai között szerepel szabadságuk és függetlenségük megsemmisítése. A jobb és emberibb élet, a népek testvérisége csak akkor valósulhat meg, ha szoros szövetségben a Szovjetunióval, meg a béke elharcosa megteremtik a demokratikus népek nagy összefogását a világhódító szándékkal, a békefronttal, a háborus kalandorokkal szemben.

Ezért állapítja meg a MNSZ országos végrehajtóbizottságának kiáltványa, hogy a béke táborában küzdünk az amerikai imperializmus vezető világuralomra törő, új háborút előkészítő reakcióval szemben. NAGY FERENC

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.

Távbeszélő: 258.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetési díj egy hónapra 120 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 100 lej. — Postacsekkszám: 40.625.

A békefront oldalán s a háborus imperializmus ellen harcolunk!

Segítsük a görög szabadságharcosokat!

Éljen a szabad, független, demokrata Románia!

Eljen a békéért és újjáépítésért harcoló Magyar Népi Szövetség!

A MAGYAR ZENE- ÉS SZINMŰVÉSZETI FŐISKOLA — a művelődés népszerűsítése céljából — a dalszerzemények legújabb remekjeit hangverseny-sorozatok keretében szólaltatja meg. A megnyitót koncertet 18-án, kedden este 8 órakor tartják meg a főiskola dísztermében. Műsoron troubadour-dalok, francia, német és olasz szerzemények vannak, melyeket M. Lévy Ilonka ismert énekművész ad elő. A számokat zongorán és orgonán Szabó Géza kíséri. A hangversenyt Zsigmond Lajos „A dal történeti fejlődése” című előadása vezeti be.

KÉT ZSÁ FEJKENDŐT és kért akartak élelmiszerre átcseregni Szatmár megyében Nistor Florica és Ionescu Ioan bukaresti lakosok. A gazdasági ellenőrök tettenérték őket, amikor a cseréltre meg akartak egyezni két földművessel. A náluk talált árukat elkobozták és megindították ellenük az eljárást.

2 MILLIÓ 900 EZER HEKTÁRT SZÁNTOTTAK FEL, a földművelésügyi minisztérium hivatalos jelentése szerint november 1-től november 8-ig 400 ezer hektárt szántottak fel és ezzel a területtel összesen 2 millió 900 ezer hektár területen végezték el az őszi szántást. Ez a terület 93,5 százaléka az 1941—1943. évek hasonló időszakában felszántott területnek.

A KOLOZSVÁRI ZENESZEMÉLYEK SZAKSZERVEZETE értesíti a bálók és rendezvények vezetőségét, hogy zenekarok szerződését és a kérések látalmazása a szakszervezet által történik. A szakszervezet, mint az Irod. Újságírók és Művészek Szakszervezetének szerves része, Jókai-utca 16 alá költözött.

A KOLOZSVÁRI REFORMÁTUS DIAKONISSZA KÖRHÁZ igazgatósága közli, hogy kórházi telefonszáma 10-29.

TILTOTT HATÁRÁTLÉPÉS kísérletért a nagyváradi rendőrség 8 bukaresti egyént tartóztatott le, akik Körösgyéresnél Bartha Emma és Bartha Albert nagyváradi lakosok vezetésével akartak átszökni a határon.

A kolozsvári MNSz hírei:

November 17-én, hétfőn délután 4 órakor a nőbizottság karácsonyi bazárját előkészítő munkadélután a Farkas-utca 7 alatti székházban. Délután 6 órakor nőbizottsági szervezői gyűlés a Farkas-utca 7 alatti székházban.

November 18-án, kedden délután 4 órakor ifjúsági előadásban: Az orosz kérdés. Bevezető előadást mond dr. Jancsó Elemér egyetemi tanár.

Szombaton este fél 8 órakor: Cigányszerelem. Napibérlés 7.

Vasárnap délután 4 órakor: Cigányszerelem.

Vasárnap este fél 8 órakor: Janovics Jenő halála évfordulója alkalmával: Az ember tragédiája. Janovics Jenőről emlékeztetik Szentimrei Jenő igazgató.

Hétfőn este fél 8 órakor: Az ember tragédiája. Előadás a szervezett munkásság részére.

Vasárnap délután 4 órakor ifjúsági előadásban: Az orosz kérdés. Bevezető előadást mond dr. Jancsó Elemér egyetemi tanár.

Szombaton este fél 8 órakor: Cigányszerelem. Napibérlés 7.

Vasárnap délután 4 órakor: Cigányszerelem.

Vasárnap este fél 8 órakor: Janovics Jenő halála évfordulója alkalmával: Az ember tragédiája. Janovics Jenőről emlékeztetik Szentimrei Jenő igazgató.

HÉT MAZSA CUKROT, 340 kiló mosósappant, 120 kiló nulláslisztet és 38 kiló füstölt szalonnát találtak Ciorogariu Adriana, a nagyváradi tanítónőképző igazgatójának látásán elrejtve. Az igazgatónő két éven keresztül gyűjtötte össze ezeket a cikketeket, oly módon, hogy az intézet növénydekének nem adta ki a törvényesen megállapított fejadagokat és ezenkívül több növénydeket jelenített be a közellátási hivatalnál, mint amennyi az intézetben tényleg volt. Giorogariu Adrianát tartóztatották.

MANEA AUREL volt brassói munkügyi felügyelő, akinek a lakásán — mint megirtuk — vasgárdista könyveket, röpiratokat találtak és Zelea Codreanu szobrát rejtgette, a brassói törvényszék 5 évi elzárásra ítélte.

VÁSÁRHELYI JÁNOS, Erdély református püspöke Tavasz Sándor püspökhelyettes generális nőárús és László Dező kolozsvári esperes, generális direktor kíséretében nyolcnapos látogatásra Marosvásárhelyre utazott. A marosvásárhelyi református egyházi szervek a püspök látogatásával kapcsolatosan úgynevezett „Ébresztő Hétet” tartanak a tanulmányosság, a lelkesedés, a tanítók részvételével. Vásárhelyi János püspök a Református Kollégium dísztermében november 17-től, hétfőtől kezdve, minden hétköznap délután 6 órakor előadást tart.

A BELFOLDI GYÁRTMÁNY VARRÓGÉPEKÉRT, amelyek kintinó minőségben a kiskapus-kudsziri üzemek készítenek, január elsején hozzák forgalomba.

KASZÁKAT ÉS SARLOKAT tervez az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium Jugoszláviából importálni. A behozatalra irányuló tárgyalások kedvezően haladnak előre.

A KOLOZSVÁRI NÉPI ZENE- ÉS SZINMŰVÉSZETI KONZERVÁTORIUM megkezdte működését. Beiratkozni lehet délelőtt 9—1 és délután 3—5 óra között a konzervatórium székházában dr. I. Ratin-utca 2 szám alatt (Unió- és Kötő-utca sark.) Ugyanott részletes felvilágosítást adnak az érdeklődőknek.

A kolozsvári MNSz hírei:

után fél 7 órakor a II. kerület szervezői gyűlése a tagozat Andrei Muresan (Attila)-utca 9 alatti székházában.

Este 7 órakor az V. kerületi ifjúsági gyűlés a tagozat Türr István-utca 36 alatti székházában.

AZ ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA: ÉS OPERA MŰSORA:

CAPITOL: „Symphonie Pastorale.” (Elvesztett boldogság.)

CORSO: Haplea kalandjai. Premier. 2 órai nevetés. Előadások: 3. 5. 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt matiné.

FÓRUM: Lázadás a Sing-Singben.

RIO: Varázsvőnyeg.

ROYAL: Legény a gáton. A legjobban sikerült magyar vígjáték. Főszereplők Pethecs Sándor, Vasvári Piri, Maklári Zoltán és Hajmássy Miklós.

SELECT: Vitorla a láthatáron. A legnagyobb gyermekgárdával. Román-magyar feliratokkal.

URÁNIA: Kaliforniai banditák.

Felemelik a november havi olajfejadagokat

BUKAREST. — Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében a lakosság részére már november hónapban az olajfejadagot a következőképpen emelik fel: A föld mélyében dolgozó nehéz testi munkások, a bányászok az eddigi 1000 gram helyett 1200 gram, a B) csoportba tartozó nehéz testi munkások 750 gram helyett 900 gram, a C) csoportba tartozó könnyű testi munkások és tisztviselők az eddigi 500 gram helyett 600 gram, a D1) és D2) jeggyel rendelkező családtagok az eddigi 300, illetve 400 gram helyett 500 gram, az E) csoportba tartozó lakosság többi része pedig 300 gram helyett 500 gram olajat kap november hónapban.

Motorizált rendőrsztagok, nyomozókutyák hatalmas razziaja a román-magyar határon

BUDAPEST. — A román-magyar határ mentén a magyar hatóságok nagyszabású razziaival tisztították meg az egész határsávot az itt felgyülemlt csempészbándáktól s különböző kétes elemektől. A razzia a belügyminiszter utasítására történt és az utóbbi idők legnagyobb rendőri akciója volt. Teregépkecsik karavánjai, motoros és lovas csapatok, rendőrkutya osztagok vettek részt a hajtásban.

Kiméretlen harcot folytatunk a gazdasági bűnözők ellen

— jelentette ki Farkas Imre, a GESz új vezetője

KOLOZSVAR. — Az ipar- és kereskedelemügyi miniszter Kolozsvár gazdasági ellenőrző Szervezetének felügyelőjévé Farkas Imrét nevezte ki Forumb Gratian dr., az eddigi vezető helyére.

Farkas Imre, a GESz új felügyelője a sajtó kiküldötteinek nyilatkozatát adott.

— A megye gazdasági ellenőrző szerve, amely kipróbált demokrata emberekből áll — mondotta —, kíméletlen harcot indít a stabil lej ellenségei, a spekulánsok ellen. Kijelentette, hogy szigorúan ragaszkodni fog az ország gazdasági életét védő törvények előírásaihoz és mindazokat, akik azt bármilyen módon ki akarják játszani, a törvény elé állítja.

— A kolozsvári GESz-nek nemcsak az a célja, hogy leleplezze a gazdasági élet bűnözőit, hanem hogy megelőzze és megakadályozza a törvénytelenéseket. A gazdasági bűnözők elsősorban demokratikus rendszerünk és a dolgozók ellenségei. Így is kell elbánunk velük — fejezte be nyilatkozatát a GESz új vezetője.

Súlyosan elítélték a Kaláka visszéléseket elkövető udvarhelyi tisztviselőit

MAROSVÁSÁRHELY. — A törvényszék szabotázsbírósága a tanuvallomások és bizonyítékok alapján Kovács Ferencet, a Kaláka szövetségi központ marosvásárhelyi gabonaelosztályának vezetőjét 5 évi fogsárra, Jáger Zoltánt, a székelyudvarhelyi fiók vezetőjét 4 hónapi, Képiró Lajos és Deák Árpád szövetségi hivatalnokokat egyenként 6 hónapi, Márton Árpád szövetségi tisztviselőt pedig 4 hónapi fogsázbüntetésre ítélte.

Az elítéltek — mint annakidején megirtuk — súlyos visszaéléseket követtek el a gabona összegyűjtésénél. Elsikkasztották a beszállított termények egy részét és homokot töltöttek a gabonaszakokba, hogy a hiánvzó súlyt így pótolják. A bűnös tisztviselőket a Kaláka-központ még a bírói eljárás előtt felfüggesztette.

Ki kerül a mai forduló után az NB I. első helyére?

KOLOZSVAR. — A Nemzeti Bajnokság I. osztályában a bajnoki táblázat élén a temesvári vasutasok állnak. A mai fordulón a bukaresti vasutasokkal mérkőz össze erejükkel Temesváron. A két vasutas csapat összecsapása a mezőny legizgalmasabb mérkőzésének ígérkezik. A bukaresti vasutasok győzelme esetén az ITA és az Universitatea pályázhatnak az első helyre.

A kolozsvári egyetemi csapat a mai napon a Juventus ellen folytathatja győzelmi sorozatát, amellyel az előkelő második helyét továbbra is biztosíthatja. A bajnoki táblázat harmadik helyén a tavalyi bajnok együttes, az ITA csapata áll. A mai mérkőzésen az UDR ellen valószínűleg könnyen győznek és így a harmadik helyük továbbra is biztosítottnak látszik.

A Kolozsváron vendégszerelő Szabadság a Ciocanul együttesével egyenlő pontszámmal a negyedik helyezést. A váradiai a Dermatával játszanak és nagyon meg kell harcoljanak, ha azt akarják, hogy mindkét pontot hazavigyék. A Ciocanul Bukarestben a Medgyesi MSC ellen tovább folytathatja pontgyűjtését.

A CFR (Bukarest), Jiul és a Medgyesi MSC együttesének 12 pontjuk van. A mai mérkőzéseken a Jiulnak van a legtöbb esélye az Unirea Tricolor ellen mindkét

bandáktól s különböző kétes elemektől. A razzia a belügyminiszter utasítására történt és az utóbbi idők legnagyobb rendőri akciója volt. Teregépkecsik karavánjai, motoros és lovas csapatok, rendőrkutya osztagok vettek részt a hajtásban.

A két napon keresztül tartó razzia alkalmával 610 gyanús embert vettek őrizetbe, közöttük 150 csempészt, akik nagyszabású forgalmat bonyolítottak le a két ország között. Rendőrképe került egy csoport külföldi állampolgár, akik Palesztina felé igyekeztek. Nem tudott kitörni a rendőrgyűrűből több német SS tiszt, román katonaszökevény és számos löcsempész sem.

A nagyarányú, kétnapos razzia a határmentét alaposan megtisztította az utóbbi időben egyre jobban elszaporodott határmenti kétes elemektől.

Megállapították a tej és tejtermékek új hivatalos árát

KOLOZSVAR. — A városi közellátási hivatal a tej és tejtermékek új hivatalos árát november 14-től kezdve a következőkben állapította meg:

Tej 3,2 százalékos zsírtartalommal 14 lej literenként, vertej litere 13 lej, lefölözött tej 6 lej literenként.

Paraszttejel litere 50 lej, parasztsajt kilónként 140 lej, tehénturó kilónként 35 lej, juhsajt kilónként 120 lej, juhturó kilónként 130 lej, brailai turó kilónként 130 lej, vegyes turó kilónként 90 lej.

A gyéresturó ára a gyárban helyszínen fizetve értendő és ehhez még hozzászámítják a törvényes illetékeket és a törvényes hasznót.

Mindazokat, akik a fenti áraknál többet kérnek vagy fizetnek, a szabotázstörvény rendelkezései szerint megbüntetik.

A marosvásárhelyi tekebajnokság állása az őszi forduló befejezése után:

1. Cukorgyár 16 14 — 2 4206 3721 28
2. CFR „33” 16 12 — 4 3609 3185 24
3. Vasas 16 11 — 5 3737 3206 22
4. B. E. A. C. 16 10 — 6 3648 3115 20
5. CFR forg. 16 10 — 6 3534 3339 20
6. CFR mozdonyv. 16 9 I 6 3112 3178 19
7. Jóbarát 16 9 — 7 3460 3510 18
8. Muresul 16 9 — 7 3371 2709 18
9. Panel 16 8 — 8 3130 3314 16
10. Acél 16 7 I 8 3329 3362 15
11. Bőripari 16 7 I 8 3236 3202 15
12. Gázmetan 16 6 I 9 2569 3161 14
13. Hangya 16 6 — 10 3202 3133 12
14. R. A. T. A. 16 6 — 10 3144 3441 12
15. P. T. T. 16 4 — 12 3134 3413 8
16. M. T. E. 16 3 I 12 2702 3076 7
17. Építők 16 2 I 13 2174 3232 5

A marosvásárhelyi tekebajnokság állása az őszi forduló befejezése után:

1. Cukorgyár 16 14 — 2 4206 3721 28
2. CFR „33” 16 12 — 4 3609 3185 24
3. Vasas 16 11 — 5 3737 3206 22
4. B. E. A. C. 16 10 — 6 3648 3115 20
5. CFR forg. 16 10 — 6 3534 3339 20
6. CFR mozdonyv. 16 9 I 6 3112 3178 19
7. Jóbarát 16 9 — 7 3460 3510 18
8. Muresul 16 9 — 7 3371 2709 18
9. Panel 16 8 — 8 3130 3314 16
10. Acél 16 7 I 8 3329 3362 15
11. Bőripari 16 7 I 8 3236 3202 15
12. Gázmetan 16 6 I 9 2569 3161 14
13. Hangya 16 6 — 10 3202 3133 12
14. R. A. T. A. 16 6 — 10 3144 3441 12
15. P. T. T. 16 4 — 12 3134 3413 8
16. M. T. E. 16 3 I 12 2702 3076 7
17. Építők 16 2 I 13 2174 3232 5

SPORTHERADÓ

PRÁGÁBAN a csehszlovák asztaliteniszek 4:1 arányban legyőzték S'ocholm együttesét.

KITONTETTEK a párisi főiskolai világbajnokságokon kiválóan szerepelt magyar versenyzőket. A kiuntetett sportolók a magyar közlarsági érdemrend arany és ezüst fokozatát kapták.

MAGYAR-ROMÁN ökölvívőmérkőzés lesz november 21-én Budapestben, a Sportesarnokban.

A FERENCVÁROS 4:2 (0:2) arányban legyőzte a DVSC csapatát.

CSEHSZLOVÁKIA 5:3 arányban győzte le Ausztria női asztalitenisz csapatát.

PORTUGÁLIA-FRANCIAOJ SZÁG nemzelek közötti labdarúgó mérkőzés tartanak novembertől 23-án Lisszabonban.

Dálnokon készül a Dózsa-oszlop, Nagyváradon a színészek is felsorakoztak a nagygyűlés előkészítésére

Kelet-európai néptáncbemutató, Kodály-kórus, könyvkiállítás a Magyar Népi Szövetség III. kongresszusának művészi műsorán

KOLOZSVAR. — Az ország egész magyarsága lelkes hangulatban készül a Magyar Népi Szövetség november 21-én kezdődő temesvári országos nagygyűlésére.

A megyei szervezetek nagy érdeklődéssel megtartott közgyűléseken választották meg kiküldötteiket a temesvári kongresszusra. A kiküldötteket a dolgozó földműves nép, a munkásság és a haladó szellemű értelmiség köréből választották ki, azok sorából, akik hitelesnek ma a Magyar Népi Szövetségnek a békére vágyó népek demokratikus közösségében való felsorakozása mellett.

Bihar megyében 84 szervezetnél tartották meg az előkészítő gyűlést és most vasárnap kerül sor további 20 szervezetenél a nagygyűlés céljainak ismertetésére. Nagyváradon a megyei közgyűlés megtartása és a 19 delegátus kijelölése után megszabás kulturális rendezvényekkel igyekeznek hozzájárulni az ut-

zásai költségek biztosításához. Elismerést érdemel a Városi Színház magyar együttesének magartatása. A színészek felajánlották a kongresszus javára fellépésüket s ezzel is kifejezésre juttatták, hogy kötelességüknek érzik művészi munkájukkal is hozzájárulni a Magyar Népi Szövetség demokratikus erőfeszítéseibe.

Maroshévízen most tartották meg a temesvári kongresszust előkészítő gyűlést, amelyen megjelentek Széppataki és Békó község magyarjai is. Szabó Zoltán megyei szervező a temesvári kongresszus céljait ismertette. A gyűlés résztvevői lelkes hangulatban fogadták meg, hogy egy emberként sorakoznak fel a romániai magyarságot az ország újjáépítésére és a béke megszilárdítására mozgósító Magyar Népi Szövetség mögé.

Szilágy vármegyében a szervező bizottságok tíz nap alatt 43 helyi és járási szervezetet látogattak meg. 12 vezetőségi és 31 népgyűlésen ismertették a váromlásait, Kiss Jenő korszerű verseivel és a bányász Szobotka András Dózsa-ciklusának részleteivel szerepel, míg Asztalos István prózai írását olvassa fel. Erdélyi költőink megzenésített műveit Kállay Ibolya mutatja be Eisikovits Miksa és Jodál Gábor feldolgozásában. Mindkét zeneszerzőnk a kolozsvári Magyar Zeneművészeti főiskola tanára.

A műsor második részében a temesvári szakszervezetek ma már híres Fáklya-táncgyűjtése mutat be kelet-európai népi táncokat. A sorozatban magyar, ro-

mege magyarsága előtt a III. kongresszus jelentőségét.

Nagykarolyban a kongresszus hírvérése érdekében népi díszítésű emléklapokat készítettek.

A háromszékmegei Dálnok község, Dózsa György szülőfaluja, a romániai magyarság temesvári seregszemléje alkalmából hódolatát kívánja nyilvánítani örökemlékü szülőföldjére. Nem akarja jeltelenül hagyni a hős halálának helyét s mint ismeretes, kopjafát állít a nagy szabadságharcos emlékének. A MNSZ háromszékmegei vezetősége a napokban kint járt Dálnok községben és megtekintette a kopjafa elkészítését. A kopjafa hasonló lesz azokhoz, amelyeket a régi székely temetőkhöz is láthatunk. Az ősi székely faragásokkal díszített kopjafa felirása: *Dózsa — 1514*. Az emlékmű mintegy két és fél méter magasságú, tetején pedig díszes vaskoronát helyeznek el.

Irodalmi felsorakozás a nagygyűlés záróünnepélyén

A Magyar Népi Szövetség művészeti ügyosztálya az Utunk írócsoportjával egyetértésben összeállította a temesvári nagygyűlés irodalmi estjének műsorát. Az este a Magyar Népi Szövetség országos nagygyűlésének befejeztével, november 22-én, szombaton kerül sor.

A temesvári irodalmi estet Gaál Gábor egyetemi tanár, az Utunk főszerkesztője nyitja meg „Az író szerepe a népi demokráciában” című előadásával. A műsoron Szemlér Ferenc román vers-

fordításaival, Kiss Jenő korszerű verseivel és a bányász Szobotka András Dózsa-ciklusának részleteivel szerepel, míg Asztalos István prózai írását olvassa fel. Erdélyi költőink megzenésített műveit Kállay Ibolya mutatja be Eisikovits Miksa és Jodál Gábor feldolgozásában. Mindkét zeneszerzőnk a kolozsvári Magyar Zeneművészeti főiskola tanára.

mán, szerb és bolgár táncok mellett orosz és balkáni táncok is szerepelnek. Az érdekes táncbemutatót Balogh Edgár „Együtt élünk” című előadása vezeti be és a Temesvári Zeneegyesület énekkara járja. Az énekkar Zeneegyesület vezényletével Kodály Zoltán „Felszállott a páva...” című remekét adja elő.

Itt írjuk meg, hogy a temesvári nagygyűlés alkalmából a Józsa Béla Athenaeum könyvkiállítást és könyvvásárt rendez Temesvárott.

Negyedszer is elhalasztották a nagyzsombori manista gyilkosok tárgyalását

KOLOZSVAR. — Negyedszer is elnapolta a kolozsvári ítélőtábla II. számú tanácsa a nagyzsombori gyilkosok bűnperének tárgyalását.

A közel 5 óráig tartó tárgyalásról két vádlott, Cozac Nicolae és Dabija Ioan hiányzott. A védelem 5 volt munkaszolgálatot vonultatott fel, akikkel azt igyekezett bizonyítani, hogy a meggyilkoltak mint tisztviselő, rosszul bántak: annakidején a vádlottakkal. Mind a ügyész, mind a védő újabb tanúkat jelentett be.

Az ítélőtábla 1948 január 13-ára tüzte ki az immár negyedszer elhalasztott bűnper tárgyalását.

Szövetkezetbe tömörülnek és nyersanyagot kérnek a kolozsvári cipészek és csizmadiák, hogy résztvehessenek a többtermelésben

Hétfő délig minden kisiparos jelentse be készletét a GESz-nél

KOLOZSVAR. — Rendkívüli gyűlést hívott össze péntek estére a Kisiparos Szakszervezet Bőripari Osztálya. Mint ezt előző lap-számunkban már megemlítettük — a gyűlés viharos hangulatban zajlott le. Több mint kétszáz cipész és csizmadia kisiparos tárta fel ezalkalommal igen súlyos helyzetét és kérte a panaszok mielőbbi orvosolását.

Susman Ioan elnök megnyitotta beszédében rámutatott arra, hogy a cipész és csizmadia kisiparosok egyszerű emberek, akik munkájukkal élnek és járulnak a rendelkezésükre. Így esett meg az, hogy a bejelentési kötelezettségeiknek — tudatlanságból — nem mindnyájan jelezték eleget. Ha a készleteiket a pénzügyhatóságokhoz be is jelentették, ugyanazt a kötelezettségüket elmulasztották megtenni a Gazdasági Ellenőrző Szervnél is.

A FOKOZOTT TERMELÉSÉRT

Ebből kifolyólag a esztendőre a GESz-hez a cipészeket és csizmadiákat, ahol a bejelentési kötelezettségük be nem tartása miatt jegyzőkönyvet vettek fel ellenük és ugyanakkor — az érdekeltek távollétében — sorozatos házkutatásokat tartottak műhelyeikben, lakásaikon.

Susman elnök beszédében ráért arra, hogy a cipészek típuscímke-készítenek, a főkéjük ebbe a munkába van belefektetve és ha a szállítási allalmával pénzükre várniok kell, ez katasztrófa lesz számukra, mert egyik sem rendel-

kezik a szükséges kitartással. Valamennyien dolgozni akarnak, de nyersanyag hiányában képtelenek bekapcsolódni a termelés fokozásáért vívott harcba.

ARUSITÁSI ENGEDÉLYT A „BŐRIPARI SZÖVETKEZETNEK”!

Hasonló szellemben szólalt fel Krausz József alnök is, aki hangsúlyozta, hogy Kolozsvár kisiparosaival vállalkoznak komoly termelésre, ha kapnak elegendő nyersanyagot. Felvetette azt a kérdést, hogy miért nem kapott a kisiparosság szövetkezete, a „Bőripari Szövetkezet”, mely üzlethelyiséggel is rendelkezik, engedélyt a típuscímke árusítására? Ezt sérelmesnek vélte és szükségesnek tartotta annak a helyzetnek mielőbbi orvosolását.

A felszólalások során felmerült az a terv is, hogy a cipész és csiz-

madia kisiparosok termelőszövetkezetbe tömörüljenek és így biztosítsák a szükséges nyersanyagot.

Grossz János és Schwartz Jakab cipészek, felszólalásukban védelmet kértek Rotariu Ioan GESz-ellenőr tulkapásai ellen, aki Deák Ferenc-utca 13 alatt lévő üzletükben erőszakosan lépett fel velük szemben. Sérelmezték a Gazdasági Ellenőrző Szerv egyik felügyelőjének, Olteanunak fellépését is Schwartz Jakabbal szemben, aki jegyzőkönyvek aláírásánál kényszer alkalmazott Schwartz Jakabbal szemben — kihasználva azt, hogy Schwartz felesége betegen feküdt a kórházban.

Ebben a két esetben — minden reményünk meg van rá — a Gazdasági Ellenőrző Szerv, melynek működését minden öntudatos demokráta bizalommal figyeli, minden bizonnyal vizsgálatot indít s megteszi a szükséges intézkedéseket.

Üdvözlő távirat Luka Lászlónak

A gyűlés I. napjára foglalta, hogy a szakszervezet vezetősége emlékiratban tárja a kormány elé a cipész és csizmadia kisiparosok kívánságait és javaslatot tesz arra, hogy miképpen kapcsolódhatnának bele kisiparosaink teljes leüldözéssel a többtermelési harcba.

Ugyanakkor üdvözlő táviratot küldtek, mint Kolozsvár képviselőjéhez, Luka László pénzügyminiszterhez és támogatását kérték a súlyos adósérelmek orvosolásához.

Az elhangzott felszólalásból kitűnt, hogy kisiparosaink tisztán vannak azzal, hogy demokrátiás kormányzatunk be akarja

állítani a termelés és a kisiparos-ságot és ez meg is fog történni, csak a nyersanyag ellátásának kérdését kell mielőbb megoldani.

A viharosan indult gyűlés bizakodó hangulatban ért véget.

Szombat délelőtt a Gazdasági Ellenőrző Szerv közölte a kisiparosok szakszervezetének vezetőivel, hogy hétfő délig mindazok a kisiparosok, akik kész- és félkész-áruikat eddig még nem jelentették be, haladéktalanul tegyenek eleget ennek a kötelezettségüknek. Ez a rendelkezés nemcsak a cipész és csizmadia szakmára, hanem valamennyi kisiparosra vonatkozik.

A hívek Ábrahám esperes eltávolítását követelik

Általános felháborodást váltott ki a kolozsvári Irisz-telep és Kerekdomb lakói között Ábrahám Béla esperes erkölcsi és demokratikus szempontokból mindenképpen kifogásolható magartatása. Ábrahám Béla viselt dolgaival egyébként már foglalkozott a kolozsvári sajtó, de ugyiltszik felettes egyházi hatóságainak figyelmét elkerülte az érdekes adatokat tartalmazó leleplezés.

A kerekdombi és irisztelepi szülők azonban már nem hajlandók tovább tűrni a papi hivatásra méltatlan Ábrahám Béla viselkedését, nem bízzák tovább gyermekeik erkölcsi nevelését erre a botrányhős asszonyszöktetőre és mozgalmat indítottak mielőbbi eltávolítására.

Ábrahám Béla urat a környék lakói még a multból igen jól ismerik és tudják azt is, hogy éppen erkölcstelen magartatása és nőügyekkel kapcsolatos botrányai miatt helyezték át annakidején felettes egyházi hatóságai. Asszonyszöktető, fiatal leánykakkal való próbálkozás, népellenes magartatás, nemzetiellenes uszítás egyaránt szerepel az érdemes esperes ur multjában, de jelenében is. A lelkes hivatást megcsufoló Ábrahám Béla ur már arra is vetemedett, hogy a „Kolping” és „Jézus szíve” vallási egyesületek cégere alatt műsoros táncestélyeket rendezzen és azokon szovjetellenes propagandát próbáljon kifejteni.

Hosszadalmas lenne felsorolni Ábrahám Béla viselt dolgai. Egy azonban bizonyos és ez az, ha az egyház híveit alkotó többség irásbeli — számos aláírással ellátott — beadványokban követeli az egyházi hatóságoktól a botrányhős, népellenes pap azonnali eltávolítását.

Feltételezni szeretnők, hogy az egyházi hatóságok megértik, milyen rendkívüli fontosságú az, hogy a lelkipásztor minden tekintetben példaként áll hívei előtt és éppen ezért eleget tesznek az általános közóhajnak — vagyis eltávolítják helyéről Ábrahám Béla urat, akinek jelenléte csak megméltja a híveket és teljesen lehetetlenné teszi az egyház és a hívek közt szükséges összhang kialakulását.

Nihantolták és új orvosszakértői vizsgálattal tisztázzák az agyonlőtt Deák Pál titokzatos halálát

KOLOZSVAR. — Mint annakidején már megírtuk — Deák Pál kolozsvári lakost tiltott hárátlétés közben a határon agyonlőtték. A tragikus esettel kapcsolatban olyan adatok kerültek időközben napfényre, melyek arra engedtek következtetni, hogy Deákot nem szökés közben lőtték agyon.

Az ügyben a katonai hatóságok a legszigorúbb vizsgálatot rendelték el, melyet dr. Dragomir katonai főügyész vezet. A helyszíni szemle és a kihallgatások foganatosítása után, miután két orvosszakértői véleménye szerint Deákot közvetlen közelről, álló helyzetben érték a lövések — melyek közül többet előlől adtak le —, dr. Dragomir főügyész elrendelte az időközben hazaszállított és eltemetett Deák Pál holttestének kiemelését és újbóli orvosi szemlét.

Szombaton reggel Dragomir főügyész, a hatóságok és a sajtó képviselőinek jelenlétében emelték ki Deák Pál holttes-

tét sírjából és dr. Kernbach egyetemi tanár, orvoskari dékán személyes közreműködésével, dr. Prodan Leon tisztifőorvos, dr. Fisi és dr. Costache asszisztálása mellett megtörtént a holttest orvosszakértői szemléje.

A végleges eredményt a laboratóriumi vizsgálat fogja eldönteni és csak ekkor lesz módjában a katonai igazságügyi hatóságoknak az esetleg szükségesnek mutató intézkedéseket megtenni.

Távozik Anca Titus

KOLOZSVAR. — Anca Titus dr., Kolozsvár alpolgármestere lemondott állásáról.

A most lemondott alpolgármestert Demeter János egyetemi tanár lemondása után, mint a Tatarescu-féle Liberális Párt jelöltjét egy évvel ezelőtt nevezték ki Kolozsvár alpolgármesteri székébe.

Miknek érkezett levelük a hadifoglyoktól?

KOLOZSVAR. — A Szovjetunióból újabban az alább felsorolt hadifoglyoktól érkezett levél:

Kiss Mártontól szüleinek, idősebb Kiss Mártonnak Kolozsvár, Fenesi-ut 61. Kinccses Józseftől feleségének Kolozsvár, Eötvös-utca 7. Vigh Jánostól hozzátartozóinak Vigh Jánosnének Kolozsvár, Kölkert-utca 119 szám. Kiss Zoltántól feleségének, Kolozsvár, Cukorgyári-utca 9. Jakab Mihálytól feleségének, Jakab Erzsébetnek Kolozsvár, Göncöl-utca 25. Nagy Károlytól Nagy Györgynek Kolozsvár, Zsolt vezér-utca 11, Gábor Istvántól Gábor Istvánéknak Kolozsvár, Bástya-utca 4. Bihara Péternének Borzók és Papp Istvánéknak Erdőszentgyörgy. Lázár Istvántól szüleinek, Lázár Ferencnek, Vincze János Ferencről feleségének, Vince Jánoséknak Kolozsvár, Budai Nagy Antal-utca 125. Rimóczi Ferencről édesanyjának Rimóczi Annának Kolozsvár, Szentgyörgyi-ut 2 és feleségének, Rimóczi Ferencéknak Kolozsvár, Szabolcs vezér-utca 7. Pásint Tibortól szüleinek Kolozsvár, Györgyfalvi-ut 69. Birtalan Lajostól feleségének Kolozsvár, Gyárfás Jenő-utca 10. Török Jánostól szüleinek, Török János földművesnek Kolozsvár, Duna-utca 94. Borcsizky István Dezsőtől feleségének és gyermekeinek Kolozsvár, Erzsébet-ut 34. Stancics Géza zászlótól feleségének Kolozsvár, Pata-utca 90. Ifjabb Szabados Ferencről Soós Érpádnak Kolozsvár, Zöldkert-utca 24. Róza Bélától nevelésüknek, dr. Papp Bélánéknak született Róza Emma Kolozsvár. Jaskó Istvántól Jaskó Istvánéknak Kolozsvár, Fogyadó-utca 17. (Subdeal 31.) Ungvári Jánostól Kötő Györgynéknak született Ferenczi Sára, Szék (Szolnok-Doboka vm.). Németh Györgytől Németh Györgynéknak Mezőkészi (Kolozs megye). Eremiás Ernőtől Eremiás Ernőnéknak Kolozs megye, Ezeres 111. Pápai Ferencről Pápai Ferencnének Nagyármás, (Kolozs megye). Várda-

Minden vasárnap dé után 4 óráig este 7 óráig
táncos
beadéltatán
a Kék Duna étteremben
Kossuth Lajos-utca 48.

Helyiség, udvari,
műhelynek, irodának,
raktárnak alkalmas,
azonnal átadó.
„Egyetem-utca” jeligére.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 2 lej. Legkisebb hirdetés (10 szó) 20 lej. Állást keresőknek 10 szóig 15 lej. Cim a kiadóban és jelíges hirdetéseknek 5 lej pótdíj fizetendő Szöveg-hirdetés szavankint 5 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 6 lej. Keretes hirdetés négyzetcentiméterenkint 4-5 lej. Házasság-levelezés 5 lej szavankint. Nyilvánt. szavankint 10 lej.

Elköltözés miatt
sürgösen eladó üzemből
levő vidéki jól jövedelmező
VIZIMAIOM
és ipari célra helyi ingatlan
átvehető lakással.
Megbizva: **Bocsánczi iroda**
Unió-utca 10.

ADASVÉTEL

IPARI KÖRFORGÓ fehérnemű varrógép (Singer) eladó. Unió-utca 9, földszint.
Gr.
KÉZMOSÁSHOZ vásároljan „Unic” kézmosóport. Gyártja: „Unic”, Kolozsvár, Veréb-utca. 5635
ORVOSOKNAK jókarban lévő Koch és Sterzel gyártmányú diathermiagép eladó. Dr. Frenkelnél, Gherla. 5895
PRIMA szőlőoltvány, gyökerecses ripsia megrendelhető Szilágyi szőlőoltványtelep. Árjegyzékert ingyen küld Szilágyi Gyula Diósig, Bihar megye. 5899
ELADÓ 15 méter kókusz szőnyeg. Vár-utca 7. 5998
MEGVÉTELRE keresek 1-2 szobás komfortos házat nagy kerttel. Günczel Antal, Jókai-utca 2, I. emelet. 6069
ELADÓK sürgösen 14 soros Melichar vetőgép kanalas, 435 vízmentes ponyva, kezdő asztalosnak teljes szerszám, minden keveset használt. Imreh főmérnök, Papanti-Papola. F.
ORVOSI műszerszekrényt és finoleumot keresek. Dózsa György-utca 37, házfelügyelőnél. 6097
„PHILIPS” világvéde, luxus szuper, sávnnyújtással olcsón eladó. Esetleg kisebb elcserehető. Forduló-utca 2. 6112
VESZEK a legmagasabb napi áron mindenféle karikahajós varrógépeket, varrógéplábakat, varrógépfejeket, varrógépűket, kötőgépeket. Weisz gépkereskedő, Horea-ut 82. 6119
ELADÓ korecsma engedéllyel forgalmaz helyen. Ugyanott szoba, konyhás házasszelek. Cim a kiadóban. 6121
ANGOL, francia, spanyol órákat ad kezdőknek és haladóknak Bakta, Kossuth Lajos-utca 5, IV. emelet. 6138
TELEFUNKEN nagy szuper, 6+2 varázsszemes, automata rádió új állapotban sürgösen eladó. Cloca (Bánffy)-utca 22, földszint. 6148
SÜLLYESZTŐ varrógép kitűnő állapotban eladó. Kálvín János-utca 23. 6184
AUTOMATA Berkel mérleg sürgösen eladó. Széchenyi-tér 38-as betonsátor. 6175
ELADÓ kételes, erős vas főzőkályha. Jókai-utca 5, Házmosternél. 6175
VILLANYHEGESZTŐ eladó. Bethlen-utca 8, lakatosműhelyben. 6178
PALLAS és Tolnai lexikon-sorozat eladó. Nagy Pirocska, Motilor-ut 14, emeleten. 6177
ELCSERÉLEM kolozsvári házamat magyarországi házzal. Értekezni „Terno” ügynőskénél, Széchenyi-tér 16, bejárat a Kádár-utcából. 6176
SÜRGÖSEN és olcsón eladók: modern gyermekkosci 3000, rekamié 5000, fotel 7200, irógép 8000, vitrin 5000, hármas szekrény 3200, asztal 400, perzsaszőnyeg 5000, iróasztal 4500 lejért, konyhaberendezés, linoleum és egyéb tárgyak. „Unicom”, Kossuth Lajos-utca 10. 6172
SIEMENS rádió 3+2 modern, eladó. Petőfi-utca 22-24. 6144

ELADÓ bordó, vastag plüss terítő. 190x150 méretű és egy öntött kis vas-kemence. Pata-utca 34, balra 1. ajtó. 6166

EGY komplett hálóberendezés eladó. Malom-utca 24, I. emelet. 6164
SÜRGÖSEN eladó modern díofurniós kombinált szobabutor. Horea-ut 62. 6163
REKAMIÉ modern, díofurniós ebéd-lőkredenc, asztallal, székekkel sürgösen eladó. Görögtemplom-utca 6, I. emelet, utcai lakás. 6155
ELADÓ 6 személyes ebédlő porcellán szerviz. Balás, Forduló-utca 12. 6237
FÉRFIBALLON, két gyűzőrű gobelin eladó. Május 1-utca 21, 7-es ajtó. 6239

ELADÓ villanyórászámláló, (nem a villamosmű tulajdona), Jenei lap-árus. Newyork-sarok.

ÜZEMKÉPES, 6 csöves Standard rádió és egy harmonium eladó. Wilson-utca 1. Veres. 6233

HALÓSZOBA olcsón eladó, Mikó-utca 3, emelet. Megtekinthető 18 óráig. 6232

BERKEL mérleg, mákdaráló, sonkavágógép, lisztes láda eladó. Moldovan-utca 12. Zsák-utca után. 6234

PERZSASZŐNYEG, velencei kézimunka terítő, női kabát, kosztium ruhák eladók. Farkas-utca 8. Érdeklődni lehet a házfelügyelőnél. 6202

ELADÓ gyönyörű fehér, arany karkötő. Ára 8000 lej. Karolina-tér 7 szám, I. emelet 10. 6215

GYALUPAD, furnirbakkok, kézi szekér, butorok és ház olcsón eladó, esetleg lakás kiadó. Muncitorilor-utca 33. 6199

ÓRÁT veszek, mely őríti az órákat. Mócor-utca 40. Dohánytözsde. 6204

VILLAMOS főzőkemence és porzívógép jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. Gr.

ELADÓ hálóberendezés, ebédlőasztal, ebédlőkredenc, ágyak. Petőfi-utca 24, hátul az emeleten. 6207

NIKKELEZŐ felszerelés, komplett, jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. 6211

HASZNALT butorok, hálószobák, szekrények, ágyak, asztalok, székek, rekamié, vitrinek, antik butorok és egyéb bútortárgyak olcsón kaphatók. Butorraktár, Kossuth Lajos-utca 32. 6210

20 LITERES rézist és keveset használt Royal asztali irógép eladó. Jókai-utca 6, dohánytözsde. 6212

ELADÓ nagy tűkőr és egyéb butorok. Baritz, Rákóczi-ut 67. 6217

ELADÓ 10 csöves Zephir kályha. Horea-ut 58, emelet, Diaconescu alvezredésnél. Ugyanott megvételre keresnek fürdőkádát kazánnal, jó állapotban. 6218

ELADÓ nagy főzőkemence, kis vaskályha, vasgép, márványasztalok, vitrines pult. Március 6-utca 29, emelet. 6219

ELADÓ komplett fűszerberendezés. Értekezni Bernáthnál, Einstein-utca 6. 6221

FÉRFI varrógép jó állapotban eladó. Bereks-utca 59. 6222

UJ komplett Baby-kelengye eladó. Ciparia (Heltai)-utca 9, alsó cséngő. 6225

RITKA alkalom: sürgösen eladó belvárosban, Rákóczi, Áttila-nyegyében beköltözhető modern családi villák, központban ultramodern, be-költözhető öröklakás, csillagvizsgálónál 2 hold szántó, gyümölcsösök, belvárosi villaparcellák, családi házak. „Procura”, Ratiu-utca 4 szám, az udvarban. 6230

SZABÓ varrógép sürgösen és olcsón eladó. Traian-ut 53, asztalosműhely. 6151

ELADÓ 2 darab antik ruhaszekrény. Jókai-utca 2, I. emelet jobbra. 6150

TANGOHARMONIKÁT veszek. Cimeket a kiadóba „Elsőrendű” jeligére. 6158

6 DARAB szép angoranyul eladó. Görögtemplom-utca 3. 6159

ELADÓ szmoking, cserépkályha, szalagantúra, hintaszék, divány, képek. Bástya-utca 11. 6181

ELADÓ egy Singer süllyesztős varrógép jókarban. Mária királyné-utca 38, első ajtó. 6180

ELADÓ belváros közelében beépíthető kis ház. Értekezni Munkás-utca 108 szám alatt. 6169

VÁROSI férfibunda, középtermetű, eladó. Fehér szőlőnél, Mátyás-utca. 6170

CUKORREPA eladó. Fűzfa-utca 1 szám. 6149

FEHÉR gyermekágy matraccal eladó. Farkas-utca 6, ajtó 4. 6150

KISEBB vaskályha csövekkel olcsón eladó. Cim: „Arta”, volt Unió-utca 9 szám. 6133

HARISNYASZEMFELSZEDŐGÉP 2 darab tüvel, kitűnő állapotban eladó. Weisz gépkereskedőnél, Horea-ut 82 szám. 6119

ELADÓ 0.45x1.20 ezüsttel foncsorozott, metszett tűkőr. Keresetük fekete bársonyruha. 10-es áruháza. Baritz-utca 3. 6224

MÉHÉSZEK, figyelem! Egy teljesen felszerelt méhészet 3 darab erős méhcsaláddal eladó. II. kerület, Budai Deleanu-utca 9. 6197

INGATLAN-LAKÁS

KETSZOBÁS, konyhás új magánház költségtérítéssel kiadó, vagy eladó. Érdeklődni Véghehél, Kossuth Lajos-utca 1. 6189

HÁZAT, házhelyet elad, vesz? Forduljon bizalommal Barbosu ingatlan irodához. Mária királyné-utca 15 szám. 6154

GARZON összkomfortos lakásomat elcserelelném. Cim a kiadóban. Gr.

BELVÁROSBAN két szoba, közös komfortos lakásomat elcserelelném 3, esetleg 2 szobás belvárosi összkomfortos lakással. Közvetítőt fizetek. Értekezni: Unió-utca 9, II. emelet, 1-4 óra között. 6182

ÖRÖKLAKÁSOK központban összkomforttal, egytől négy szobásig, családi házak és villák sürgösen eladók. „Express” iroda, Unió- és Kötő-utca sarok. 6208

Iparvállalatok, gyárak, kereskedők, ügyvédek
Figyelem!
A MONITORUL OFICIAL részére előfizetéseket, hirdetéseket terminusra megjelentet:
„Európa”
hirdetési vállalat
Egyetem-utca 4. Telefon 778.

Meghívó
A DERMATA ifjúsiga folyó hó 15-én, 9 órai kezdettel
nagy műsoros bált
rendez a Róm. Kat. Gimnáziumban, Farkas-utca 2. szám alatt. Ugyanott vasárnap este 7 órakor szokásos KULTURDELUTAN.
Kitűnő zene: Jó hullé: Rendezőség.

Derdata környékén
két egyszobás-konyhás
lakást
keresünk
azonnali beköltözködére.
Cimeket
„VICTORIA”
jeligére a kiadóba.

Elcserelelném
egy szoba komfortos, közös konyhahasználattal bíró
lakásomat
különböző egy szoba-konyha komforttal, lehetőleg Dermata közelében.
Cimeket „Mielőbb” jeligére a kiadóba.

Figyelem! Figyelem!
Alkalmi vásárlás.
Haláleset miatt sürgösen eladó azonnal beköltözhető családi villa 1 1/2 hold gyümölcsösrel a Rákóczi-ut melett 450.000 lejért. Vételnél elegendő 250.000 lej, a többi 30 napon belül.
„Promtus” iroda
Dózsa György-utca 29, I. em.
Telefon: 10-10.

Ha házat, telket vagy öröklakást akar venni vagy eladni, úgy bizalommal forduljon a DOMUS ingatlanforgalmi irodához, Mária királyné-utca 24.
Központban modern villák és öröklakások sürgösen eladók.
Kertes külterkes 2-3 szobakonyhás lakások elcserelelnők más kisebb-nagyobb lakásokkal. Butorozott szobát keresek. Terményben is fizetek. Költségeket cseré esetében térítik.
Teljesen új kartoló-gép (angora részére), vadonatúj frakk, alighasznált télikabát, Doxa karóra, valódi bőr bőrönd, teljesen új raglán sürgösen eladók. — Megtekinthető:
DOMUS
Mária királyné-utca 24.

Sürgösen eladó
eltávozás miatt modern új családi 2 szobás összkomfortos villa, termő gyümölcsfákkal, Román színház közelében. Azonnal beköltözhető.
395.000 lej.
„Promtus”
Dózsa György-utca 29, I. em.
(volt Weselényi-utca).
Telefon 10-10.

Igen! STABILIZÁLT Lejben egyetlen sorsjeggyel nyerhet
MILLIÓKAT
50% 2 SORSJEGY KÖZÜL AZ EGYIK NYER
ÁLLAMI SORSJEGYEK

Mindenki Irodalmi és Nyomdai Műintézet Kolozsvár. — Felelős vezető: Kiss Márton igazgató. — No. 99. Franc. Jud. Cluj.

Igen! STABILIZÁLT Lejben egyetlen sorsjeggyel nyerhet
MILLIÓKAT
50% 2 SORSJEGY KÖZÜL AZ EGYIK NYER
ÁLLAMI SORSJEGYEK